

В. А. Крижановська

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
асист. кафедри адміністративного та інформаційного права

А. С. Крижановський

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
канд. юрид. наук, асист. кафедри кримінального права і процесу

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

© Крижановська В. А., Крижановський А. С., 2016

Здійснено аналіз дисциплінарного провадження в органах Національної поліції України у контексті Закону України «Про Національну поліцію» та інших нормативних актів, прийнятих у зв'язку з реформуванням системи правоохоронних органів. Розглянуто співвідношення адміністративного законодавства та законодавства про працю у частині регулювання дисциплінарного провадження в органах Національної поліції. Надано пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази.

Ключові слова: дисциплінарне провадження, органи Національної поліції, дисциплінарний статут, учасники дисциплінарного провадження.

В. А. Крыжановская, А. С. Крыжановский

ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ДИСЦИПЛИНАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА В ОРГАНАХ НАЦИОНАЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ УКРАИНЫ

Осуществлен анализ дисциплинарного производства в органах Национальной полиции Украины в контексте Закона Украины «О Национальной полиции» и других нормативных актов, принятых в связи с реформированием системы правоохранительных органов. Рассмотрено соотношение административного законодательства и законодательства о труде в части регулирования дисциплинарного производства в органах Национальной полиции. Даны предложения по совершенствованию нормативно-правовой базы.

Ключевые слова: дисциплинарное производство, органы внутренних дел, дисциплинарный устав, участники дисциплинарного производства.

V. A. Krizhanovsky, A. S. Krizhanovsky

THE LEGAL FRAMEWORK OF DISCIPLINARY PROCEEDINGS IN BODIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

The article analyzes the disciplinary proceedings before the National Police of Ukraine in the context of the Law of Ukraine «On the National Police» and other regulations adopted in connection with reform of the police. We consider the ratio of administrative law and labor law

in the regulation of disciplinary proceedings before the National Police. The proposals on improvement of the legal framework.

Key words: disciplinary proceedings; law enforcement bodies, disciplinary status, participants disciplinary proceedings.

Постановка проблеми. Служба в органах Національної поліції України є одним із різновидів державної служби, безпосередньо пов'язаної із забезпеченням публічної безпеки, охороною громадського порядку, захистом життя, здоров'я прав і свобод громадян. З огляду на специфічний характер діяльності органів Національної поліції, держава встановлює підвищені вимоги до службового поведіння працівників органів Національної поліції. Особлива увага звертається на неприпустимість в діяльності співробітників органів Національної поліції навіть найнезначніших фактів порушень службової дисципліни, етичних норм та інших порушень, які принижують авторитет органів Національної поліції та перешкоджають формуванню позитивної громадської думки про їхню діяльність. З урахуванням цих вимог співробітники поліції повинні бути прикладом суворого дотримання законності та дисципліни. За час створення та функціонування органів Національної поліції зафіксовано вчинення дисциплінарних проступків, що негативно впливає на мікроклімат у підрозділах поліції та є однією із перепон у формуванні її професійного іміджу.

Ступінь розробленості теми. Проблеми проходження державної служби, реформування правоохоронних органів та забезпечення їх висококваліфікованими кадрами досліджували вчені в галузі адміністративного права, зокрема, В. Авер'янов, Г. Атаманчук, О. Бандурка, Ю. Битяк, Н. Бортник, С. Єсімов, М. Ковалів, В. Ортинський, В. Шамрай та ін. Службово-трудова відносина службовців у системі МВС України були предметом розгляду фахівців у галузі трудового права: В. Венедиктова, В. Воловика, М. Іншина, О. Лавриненка, І. Лаврінчук, О. Обушенка, Л. Остапенка, В. Процевського, В. Щербини та інших. Однак, незважаючи на підвищений інтерес до дисциплінарної відповідальності працівників органів поліції, дослідження дисциплінарного провадження в органах Національної поліції повинно будуватися на основі чинного законодавства, з урахуванням інтересів осіб, які притягаються до дисциплінарної відповідальності, а також захисту інтересів держави з питань боротьби із правопорушеннями.

Метою статті є аналіз дисциплінарного провадження в органах Національної поліції України та розроблення рекомендацій щодо вдосконалення на основі чинного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Служба в органах Національної поліції є одним з видів державної служби. Говорячи про державно-службові відносини загалом, необхідно зазначити, що в науковій літературі є дві позиції з питання їх правового регулювання. Перша стверджує, що службові відносини повинні регулюватися нормами законодавства про працю, з урахуванням специфіки цього виду професійної діяльності, встановленої спеціальним законодавством про державну службу. Друга позиція вважає державно-службові відносини адміністративними, вилучаючи зі сфери правового впливу норми законодавства про працю. Державна служба у цьому випадку розглядається як публічно-правовий інститут, що має цілісну систему, основу на служінні державі, а не окремому державному органу. На практиці державно-службові відносини виступають як трудові й адміністративні правовідносини.

Питання про обсяг застосовуваних до співробітників органів Національної поліції під час проходження ними служби норм трудового законодавства в сучасній вітчизняній науці залишається дискусійним, що великою мірою обумовлено Законом України «Про Національну поліцію».

З огляду на дослідження авторів навчального посібника «Управління в органах виконавчої влади» В. Ортинського, З. Кісіль, М. Ковалів, регулювання службових відносин за участю працівників органів внутрішніх справ, які становлять за всіма ознаками відносини найманої праці, має комплексний характер і здійснюється нормами адміністративного та законодавства про працю [1, с. 217–218].

Аналогічну позицію неодноразово висловлював Вищий адміністративний суд України [2].

Законодавство України про працю регулює правовідносини, що виникли в зв'язку з проходженням служби в органах Національної поліції, у випадках, передбачених спеціальними правовими актами, або тоді, коли ці правовідносини не врегульовані ними і потрібне застосування норм Кодексу законів про працю України за аналогією. Закон України «Про Національну поліцію» та Положення про службу в органах Національної поліції України за своїм призначенням здійснюють єдине нормативне регулювання діяльності органів Національної поліції, проходження в них служби, а також забезпечують дотримання та виконання прав і обов'язків їх співробітників.

Основним принципом побудови та функціонування системи державної служби є єдність правових і організаційних засад, що передбачає законодавче закріплення єдиного підходу до організації державної служби. Спеціальні норми, які регулюють службові відносини державної служби, можуть відрізнятися від норм, що регламентують відносини, що виникають у процесі реалізації права на вільне розпорядження своїми здібностями до праці в інших формах (зокрема, з укладенням трудового договору).

На нашу думку, доцільно, щоб правовідносини на службі в органах Національної поліції у випадках, не врегульованих спеціальним законодавством, регулювало законодавство про державну службу, а за відсутності необхідних норм – законодавство про працю. Ст. 60 «Правове регулювання служби в поліції» Закону України «Про Національну поліцію» вказує, що проходження служби в поліції регулюється цим Законом та іншими нормативно-правовими актами. Правовідносини, пов'язані зі службою в органах Національної поліції, її проходженням і припиненням, а також з визначенням правового положення (статусу) співробітника органів Національної поліції (поліцейських і співробітників служби цивільного захисту) є предметом правового регулювання спеціальних законів [4, с. 54].

Як зазначає В. Гурін, на відміну від інших правовідносин, пов'язаних зі службою в органах внутрішніх справ, відносини, зумовлені залученням співробітників до дисциплінарної відповідальності, регулюються спеціальним законодавством, що перейшло у чинне законодавство з правового регулювання, яке діяло до 1991 р. [5].

В історичному ракурсі розрізнялись два види дисциплінарної відповідальності – загальна і спеціальна. Перша регулюється загальним трудовим законодавством. Друга – спеціальними нормативними актами та встановлена для певних категорій працівників. Відрізняються ці два види, як вказував В. Скобелкін, колом осіб, які підпадають під дію норм щодо заходів дисциплінарного стягнення та встановлений порядок оскарження стягнень [6, с. 11–12]. На думку Д. Гавриленка, для державних службовців, зокрема осіб середнього та старшого начальницького складу органів Національної поліції, передбачена дисциплінарна відповідальність відповідно до статутів про дисципліну, в яких визначено підвищені вимоги до працівників і їх ставлення до праці. У зв'язку з цим статuti передбачають додаткові, суворіші дисциплінарні стягнення [7, с. 296–297].

Л. Корнут звертає увагу на особливість диференціації дисциплінарної відповідальності, яка пов'язана з колом осіб, на яких вона поширюється, джерелами її правового регулювання, поняттям дисциплінарного проступку, цільовим і функціональним призначенням, сутністю та змістом правовідносин, в межах яких державні службовці притягаються до відповідальності, видами дисциплінарних стягнень та порядком їх застосування [8, с. 85–86]. Л. Остапенко вважає дисциплінарну відповідальність частиною адміністративного права, розглядаючи дисциплінарну відповідальність державних службовців як основний вид дисциплінарного примусу в рамках службових правовідносин [9, с. 79–80].

Розглядаючи правову основу дисциплінарного провадження в органах Національної поліції, слід враховувати, що останні являють собою складну державну систему, до складу якої входить центральний апарат і територіальні органи Національної поліції, освітні, наукові організації, підрозділи матеріально-технічного постачання, а також інші організації та підрозділи, створені для виконання завдань і здійснення повноважень, покладених на органи Національної поліції. Особовий склад органів Національної поліції залежно від правового положення поділяється на три групи.

До першої групи належать працівники, які перебувають у трудових відносинах з роботодавцем системи МВС України. Їх правове становище, дисциплінарна відповідальність, порядок застосування дисциплінарних стягнень регулюються законодавством про працю.

Другу групу становлять державні службовці, порядок проходження служби, порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності регулюється законодавством України про державну службу.

До третьої групи належать поліцейські Національної поліції.

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» поліцейським є громадянин, який взяв на себе зобов'язання щодо проходження державної служби в органах Національної поліції на посаді рядового або начальницького складу і якому в установленому законом порядку присвоєно спеціальне звання рядового або начальницького складу. Зазначена група є основою органів Національної поліції.

На думку М. Коваліва, правовий статус співробітників органів внутрішніх справ (у контексті Закону України від 23.12.2015 р. № 901-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» – поліцейського) відрізняється від правового статусу державних службовців інших видів державної служби, працівників, що є наслідком специфіки їхньої діяльності. Спеціальним законодавством, що регулює правовідносини, пов'язані зі службою в органах Національної поліції, для співробітників встановлена особлива дисципліна, особливі види дисциплінарних стягнень і порядок їх застосування [10, с. 224–225].

Відмінною рисою цього виду порушень є те, що протиправними діями (бездіяльністю) співробітників створюється реальна загроза порушення або відбувається порушення прав і свобод людини та громадянина та порушуються вимоги до службового поведіння, яких співробітник повинен дотримуватися під час своєї службової діяльності та в позаслужбовий час.

Дисциплінарна відповідальність за вчинення проступку, зарахованого до цієї категорії, може настати незалежно від часу доби та місця його вчинення, якщо порушуються обмеження, обов'язки та заборони, пов'язані зі службою в органах Національної поліції, а також встановлені законодавством про протидію корупції. Відмінною особливістю цієї категорії порушень є те, що всі вони за законом зараховані до категорії дисциплінарних проступків.

Дисциплінарне провадження в органах Національної поліції – це вид адміністративно-юрисдикційної діяльності, що здійснюється в порядку, встановленому законодавством для вирішення дисциплінарної справи і застосування до винної особи дисциплінарних заходів з метою зміцнення та забезпечення службової дисципліни.

Сьогодні порядок дисциплінарного провадження в органах Національної поліції України регулюється різними за юридичною силою нормативними правовими актами. Правова основа дисциплінарного провадження в органах Національної поліції характеризується багаторівневим галузевим регулюванням, як по горизонталі, так і по вертикалі. Нормативні правові акти, що становлять правову основу дисциплінарного провадження, можна класифікувати за такими підставами:

- за юридичною силою: Конституція України, закони, підзаконні акти;
- за предметом правового регулювання: основні нормативні правові акти, тобто ті, що безпосередньо регламентують питання дисциплінарного провадження, і додаткові, які на сферу дисциплінарного провадження прямо не поширюються, але фактично містять правила його здійснення;
- за суб'єктами дисциплінарного провадження: нормативні правові акти, що регулюють правовідносини за участю працівників, нормативні правові акти, що регулюють правовідносини за участю державних службовців, і нормативні правові акти, що регулюють правовідносини за участю поліцейських;
- за сферою застосування: загальні нормативні правові акти, дія яких поширюється не тільки на поліцейських Національної поліції, а й на державних службовців інших видів державної служби, працівників, і спеціальні, що регулюють правовідносини тільки за участю поліцейських Національної поліції.

Основним нормативно-правовим актом є Конституція України, яка, зважаючи на її вищу юридичну силу і пряму дію на всій території країни, поширюється на всі види дисциплінарного провадження незалежно від його суб'єктів, оскільки закріплює основні права та обов'язки людини і громадянина, принципи функціонування системи органів державної влади. У Конституції України закріплено норму права про те, що дотримання і захист прав і свобод людини і громадянина є обов'язком держави, передбачена рівність громадян перед законом і судом, визначено принцип законності в діяльності органів державної влади та їх обов'язок дотримуватися Конституції України і законів, сенс і зміст яких визначають права і свободи людини і громадянина, право на оскарження рішень державних органів.

Конкретизуючи положення Конституції України, які встановлюють, що в Україні визнається право на індивідуальні трудові суперечки за допомогою встановлених законом способів дозволу, безпосередньо пов'язаних з правом на оскарження дисциплінарного стягнення, Вищий адміністративний суд України в інформаційному листі 26.05.2010 № 753/11/13-10 «Про розв'язання спорів, що виникають з відносин публічної служби» роз'яснив порядок вирішення службових суперечок. Це знайшло відображення у наказі МВС України 12.03.2013 № 230 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ України» щодо процедури розгляду службового спору, права співробітника, який звернувся за дозволом стосовно службового спору, його дії в разі незгоди з прийнятим за службовим спором рішенням [2; 14].

Аналізуючи такий вид правового джерела дисциплінарного провадження в органах Національної поліції, як закони, необхідно зазначити, що Закон України «Про Національну поліцію» безпосередньо питання дисциплінарної відповідальності не регулює, а містить в ст. 19 норму, згідно з якою у разі вчинення протиправних діянь на поліцейських покладається кримінальна, адміністративна, цивільно-правова та дисциплінарна відповідальність відповідно до закону. Підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також застосування до поліцейських заохочень визначаються Дисциплінарним статутом Національної поліції України, що затверджується законом [3].

Якщо розглядати цю норму у взаємозв'язку з перехідними положеннями Закону України «Про Національну поліцію», що закріплює пріоритет у правовому регулюванні служби в поліції за законодавством України, що регламентує питання проходження служби в органах Національної поліції, то видається логічно обґрунтованим застосування до правовідносин, пов'язаних, зокрема, з притягненням співробітників поліції до дисциплінарної відповідальності, Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України [11].

Сьогодні зазначений нормативний правовий акт є основним правовим джерелом дисциплінарного провадження в органах Національної поліції, які мають форму закону. Дисциплінарний статут в органах Національної поліції встановлює підвищені вимоги до службової дисципліни, детально регламентує порядок розгляду справи про дисциплінарний проступок, дає визначення порушення службової дисципліни, містить перелік порушень службової дисципліни. Одна з переваг цього закону – чітка регламентація положень, що стосуються процедур проведення службової перевірки та вирішення службових суперечок, зокрема з питань, пов'язаних із притягненням до дисциплінарної відповідальності.

Слушною вважаємо думку В. Поплавського про тимчасове застосування Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України сьогодні, за відсутності Дисциплінарного статуту Національної поліції України [12].

Мотивацією для розроблення цього Дисциплінарного статуту стала необхідність врегулювання порядку накладення на співробітників органів внутрішніх справ дисциплінарних стягнень, що сприятиме покращенню їхньої службової дисципліни.

Пропонований проект дисциплінарного статуту ОВС складається з п'яти розділів, які визначають сутність службової дисципліни в органах внутрішніх справ (у Національній поліції) України, обов'язки працівників з дотримання і підтримки службової дисципліни, обов'язки і права керівників (начальників) з підтримки службової дисципліни, обов'язковість виконання наказів і розпоряджень керівника (начальника), порядок застосування заходів заохочення, порядок

накладення та виконання дисциплінарних стягнень, порядок обліку заходів заохочення і дисциплінарних стягнень, порядок оскарження дисциплінарних стягнень.

Наступним джерелом, що становить правову основу дисциплінарного провадження в органах Національної поліції, є відомчі нормативно-правові акти МВС України, що є органом виконавчої влади, який здійснює функції з вироблення і реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері діяльності Національної поліції. Правомочність МВС України та Національної поліції з видання нормативно-правових актів встановлена Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» та Положенням про Міністерство внутрішніх справ України [13].

Серед наказів МВС України, які регулюють питання дисциплінарного провадження, є накази МВС України від 12.03.2013 р. № 230 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ України» [14]. Цим наказом затверджено порядок організації роботи з проведення службових розслідувань. Разом з тим, його дія не поширюється на державних службовців і працівників органів, організацій і підрозділів Національної поліції України.

Друга група – це накази МВС України, які регулюють питання проходження служби в органах Національної поліції і не зачіпають сферу дисциплінарного провадження, але передбачають правила його здійснення. Для прикладу, наказ МВС України від 17.11.2015 р. № 1465 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення атестування поліцейських», від 22.02.2012 р. № 155 «Про затвердження правил поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ України», від 26.03.2010 р. № 90 «Про стан дисципліни й законності в діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ і заходи щодо його покращання», наказ МВС України від 12.03.2013 р. № 230 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ України».

Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ містить вичерпний перелік посадових осіб системи органів Національної поліції, повноважних призначати на посаду, звільняти з органів Національної поліції, а також затверджує порядок здійснення цих повноважень. У випадках призначення на нижчу посаду і звільнення з органів Національної поліції в дисциплінарному порядку зазначені норми слугують правилами дисциплінарного провадження.

Аналогічно в межах дисциплінарного провадження в органах Національної поліції застосовується наказ МВС України від 17.11.2015 р. № 1465 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення атестування поліцейських», який встановлює процедуру її підготовки, проведення, повноваження посадових осіб. У разі прийняття рішення про проведення позачергової атестації під час реалізації дисциплінарних стягнень у вигляді переведення на нижчу посаду та звільнення з органів Національної поліції зазначені норми також є правилами дисциплінарного провадження. З огляду на те, що важливе значення в дисциплінарному провадженні органів Національної поліції має попереджувально-профілактична робота з посадовими особами та оцінювання її ефективності в підтримці правопорядку і службової дисципліни, до джерел правового регулювання можна зарахувати наказ МВС України від 26.03.2010 р. № 90 «Про стан дисципліни й законності в діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ і заходи щодо його покращання», який встановлює організаційно-правові основи морально-психологічного забезпечення усіх видів оперативно-службової діяльності.

Наказ закріплює основні завдання попереджувально-профілактичної роботи, спрямовані на формування у працівників вірності своїй державі – Україні, Присязі поліцейського Національної поліції України та професійному обов'язку, вироблення та розвиток у поліцейських комплексу морально-психологічних якостей патріота, громадянина та професіонала, культури поведінки в поєднанні з високим рівнем правової свідомості, для досягнення яких повинні використовуватися такі методи виховання, як переконання, приклад, змагання, заохочення, примус, критика дій і вчинків.

У контексті реформи системи роботи з персоналом регіонального підрозділу МВС України, зміцнення авторитету органів Національної поліції серед населення та підвищення престижу служби на основі ефективного виконання оперативно-службових завдань дотримання прав людини та громадянина, норм службової дисципліни, законності та професійної етики є основним пріоритетом кадрової політики [16].

Необхідно зауважити, що у нормативно-правових актах МВС України не відображається інформаційна складова дисциплінарної практики в територіальних підрозділах поліції, що суперечить ст. 9 «Відкритість та прозорість» Закону України «Про Національну поліцію». У цьому випадку, з урахуванням формування єдиного інформаційного простору в діяльності державних органів, доцільно відобразити інформаційний аспект профілактики проступків у Дисциплінарному статуті Національної поліції України [17].

Висновки. Дослідження нормативно-правової бази дисциплінарного провадження в органах Національної поліції показує, що їм притаманна спадкоємність правових приписів з одночасним удосконаленням юридичної техніки, процедурних питань, уточненням суб'єктного складу, видів дисциплінарних стягнень. Становлення дисциплінарного провадження нерозривно пов'язане з удосконаленням системи правоохоронних органів, які реалізують внутрішню функцію забезпечення публічного порядку та безпеки. Відносини, пов'язані з притягненням співробітників органів Національної поліції до дисциплінарної відповідальності, регулюються виключно нормами адміністративного права. Наявність різних за юридичною силою нормативних правових актів, які є правовими джерелами дисциплінарного провадження, свідчить про багаторівневе галузеве регулювання. Множинність нормативних правових актів, що регламентують дисциплінарне провадження в органах Національної поліції, зумовлює доцільність подальших досліджень у частині правозастосування нормативно-правових актів під час здійснення дисциплінарного провадження, що сприятиме впорядкуванню юридичних дій і адміністративних процедур, мінімізації помилок, уникненню необхідності співвідношення правових норм, що містяться у різних правових джерелах.

1. *Ортинський В. Л. Управління в органах виконавчої влади України: навч. посіб. / В. Л. Ортинський, З. Р. Кісіль, М. В. Ковалів. – К.: ЦУЛ, 2008. – 296 с.* 2. *Інформаційний лист Вищого адміністративного суду України від 26.05.2010 № 753/11/13-10 «Про розв'язання спорів, що виникають з відносин публічної служби» [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v753_760-10].* 3. *Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.* 4. *Адміністративна діяльність органів Національної поліції. Заг. част.: навч. посіб. / Серєда В. В., Ковалів М. В., Єсімов С. С. і ін. // – Львів: ЛДУВС, 2015. – 512 с.* 5. *Гурін В. В. Службове розслідування в органах Національної поліції України: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право» / В. В. Гурін. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2003 [Електронний ресурс] – Режим доступу: [mydisser.com/ua/catalog/view/6/352/8258.html].* 6. *Скобелкин В. Н. Дисциплинарная ответственность рабочих и служащих / В. Н. Скобелкин. – Воронеж: Центр.-Чернозем. кн. изд-во, 1985. – 94 с.* 7. *Гавриленко Д. А. Государственная дисциплина: сущность, функции, значение / Д. А. Гавриленко; под ред. А. П. Шергина. – Минск: Наука и техника, 1988. – 328 с.* 8. *Корнута Л. М. Дисциплінарна відповідальність державного службовця в Україні: теоретичний та практичний аспекти / Л. М. Корнута // Актуальні проблеми держави та права. – 2013. – С. 84–90 [Електронний ресурс] – Режим доступу: [www.arfp.in.ua/v62/13.pdf].* 9. *Остапенко Л. О. Стан адміністративної відповідальності за порушення законодавства в галузі охорони праці в Україні / Л. О. Остапенко // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: юридичні науки. – 2015. – № 824. – С. 77–84.* 10. *Ковалів М. В. Основи управління в органах Національної поліції: навч.-практ. посіб. / М. В. Ковалів. – Львів: Льв. ДУВС, 2010. – 340 с.* 11. *Про дисциплінарний статут в органах внутрішніх справ України: Закон України від 22.02.2006 № 3460-IV // Відомості Верховної Ради. – 2006. – № 29. – Ст. 245.* 12. *Поплавський В. Ю. Правове регулювання вирішення публічно-правових спорів у державно-службових відносинах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В. Ю. Поплавський. – К., 2015. – 22 с.* 13. *Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 87 «Про затвердження Положення про Міністерство Національної поліції України» [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248608057].* 14. *Наказ МВС України від 12.03.2013*

№ 230 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань в органах внутрішніх справ України» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0541-13>. 15. Наказ МВС України від 17.11.2015 № 1465 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення атестування поліцейських» [Електронний ресурс] – [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1445-15>]. 16. Реформа системи роботи з персоналом регіонального підрозділу МВС України. – Львів: МВС України, 2015. – 130 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lvbs.com.ua/uploads/assets/HR%20reforma.pdf>]. 17. Проект Закону № 3857 від 01.02.2016 «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58005]. 18. Єсімов С. С. Формування єдиного інформаційного простору в діяльності державних органів України / С. С. Єсімов // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: юридичні науки. – 2015. – № 813. – С. 48–53.

REFERENCES

1. Ortynsky V. L. *management in the executive power of Ukraine: Teach. guidances.* / V. L. Ortynsky, S. G. Kisil, M. V. Kuznetsov. – K.: TSUL, 2008. – 296 p. 2. *Information letter of the Supreme Administrative Court of Ukraine of 26.05.2010 №753/11/13-10 «On the resolution of disputes arising from the relationship between the public service»* [Electronic resource] – Access: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v753_760-10. 3. *On the National Police Law of Ukraine of 02.07.2015 №580-VIII* // Supreme Council. – 2015. – № 40–41. – P. 379. 4. *The administrative activities of the National Police. Common. fas.: teach. guidances* / Wednesday V. V., Kuznetsov M. V., Yesimov S. S., and others. – Lviv: LDUVS, 2015. – 512 p. 5. Gurin V. *official investigation in the bodies of the National Police of Ukraine: dis. ... candidate legal sciences specials: 12.00.07 «Theory of management; administrative law and process; Finance»* / Gurin V. V. – K.: Nat. Acad. ext. Affairs, 2003. – [Electronic resource]. – Access: [mydisser.com/ua/catalog/view/6/352/8258.html]. 6. Skobelkyn V. N. *Dystsyplynarnaya responsibility sluzhaschyh workers and* / V. N. Skobelkyn. – Voronezh Center. – Chernozem. Vol. Publishing House, 1985. – 94 p. 7. Gavrilenko D. A. *State-owned discipline: essence, functions, importance* / D. A. Gavrilenko; ed. AP Sherhyna. – Minsk: Science and technics, 1988. – 328 p. 8. Kornuta L. M. *Disciplinary responsibility of civil servants in Ukraine: theoretical and practical aspects* / L. M. Kornuta // *Actual problems of state and law.* – 2013. – P. 84–90. – [Electronic resource] – Access: [www.apdp.in.ua/v62/13.pdf]. 9. Ostapenko L. O. *State administrative responsibility for violation of legislation on safety in Ukraine* / L. O. Ostapenko // *Bulletin Lviv Polytechnic Nat. Univ : legal science.* – 2015. – № 824. – P. 77–84. 10. Kuznetsov M. V. *Fundamentals of National Police in organs: Teach and practical. guidances.* / M. V. Kuznetsov. – Lviv: Cal train. DUVS, 2010. – 340 p. 11. *On disciplinary statute in the internal affairs of Ukraine Law of Ukraine from 22.02.2006 №3460-IV* // Supreme Council. – 2006. – № 29. – P. 245. 12. Poplavskiy V. Y. *Rights resolution of public disputes in the public-relations office: author. dis. ... candidate legal sciences specials. 12.00.07. «Administrative law and process; finance law; information law»* / V. Y. Poplavskiy. – K., 2015. – 22 p. 13. *Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 28.10.2015 № 87 «On approval of the Ministry of National Police of Ukraine»* [Electronic resource] – Access: [<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248608057>]. 14. *Order of the Ministry of Ukraine of 12.03.2013 № 230 «On Approval of Instruction on conducting internal investigations into the internal affairs of Ukraine»* [Electronic resource]. – Access: [<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0541-13>]. 15. *Order of the Ministry of Ukraine of 17.11.2015 № 1465 «On approval of the Regulations on the procedure of attestation of police»* – [Electronic resource]. – [Access: zakon.rada.gov.ua/go/z1445-15]. 16. *Reform of Personnel regional division of MIA of Ukraine.* – Lviv, Ukraine Interior Ministry, 2015. – 130 p. – [Electronic resource] – Access: [<http://lvbs.com.ua/uploads/assets/HR%20reforma.pdf>]. 17. *Draft law number 3857 of 01/02/2016 «On the disciplinary regulations of the National Police of Ukraine»* // Official Portal Verkhovna Rada of Ukraine [Electronic resource] – Access: [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58005]. 18. Yesimov S. S. *Formation of a common information space of the state of Ukraine* / S. S. Yesimov // *Bulletin Lviv Polytechnic Nat. Univ : legal science.* – 2015. – № 813. – P. 48–53.